
UYANIŞ VE MESLEKİ ÖRGÜTLENME: İZMİR'Lİ ÇALGI YAPIMCILARIN SEKTÖREL SORUNLARI VE İTALYA CREMONA ÖRNEĞİ

Murat KÜÇÜKEBE*

ÖZET

Bu makalede amaç İzmirli çalgı yapımcıların sektöre ilişkin sorunlarının çözüm bulması için keman yapımcılığı alanında uluslararası öneme sahip bir kasaba olarak İtalya-Cremona örneğini “mesleki örgütlenmenin sağlayabileceği yararlar” açısından tartışmak ve değerlendirmek olacaktır.

Anahtar kelimeler: Çalgı yapım, keman yapımcılığı, mesleki örgütlenme, uyanış, Cremona.

REVIVAL AND PROFESSIONAL ORGANIZATION: SECTORIAL ISSUES OF THE INSTRUMENT MAKERS IN İZMİR AND ITALY - CREMONA CASE

ABSTRACT

The aim of this article is to criticize and evaluate the Cremona-Italy case as a town with international importance in violin making with regard to “the benefits of occupational organization” in order to present some solutions for the sectorial problems of luthiers in İzmir.

Keywords: Instrument making, violin making, occupational organization, revival, Cremona.

Giriş

Sosyal bilimlerde araştırmacının amacı, ele aldığı konuyu alanıyla ilgili kuramsal çerçeve ile incelemek, bilimsel yöntem ve teknikleri kullanarak ulaştığı nesnel sonuçları, yine bilimsel çalışma yapmanın bir gereği ve ölçütü olarak “tarafsızca” bilim insanları ve toplumla paylaşmaktır. Ne var ki araştırmacı ele almış olduğu konunun dolaylı şekilde sağladığı bazı sonuçları ile bu durumun kendisine kazandırdığı fikirleri, çalışmanın bilimsel düzeyi ya da kuramsal çerçevesini tartışma gayesi olmadan, belirli bir çevrenin ilgi ve dikkatine de sunabilir. Bu amaçla İzmirli çalgı yapımcıların sektöre ilişkin sorunlarının giderilmesinde mesleki örgütlenmenin sağlayabileceği olası yararları doktora tez çalışması sürecinde ele alarak incelediğim konunun “tali” sonuçlarından kısmen yararlanarak bu çalışmada tartışacağım. Tez çalışmasının temel sorusunu cevaplamayı takip eden süreçte saptığım ara yollarda, bu gün keman yapımcılığı açısından merkezi öneme sahip İtalya-Cremona kasabasında söz konusu mesleki aktivitenin nasıl yeniden canlandırıldığını görmüştüm. Bu çerçevede adı geçen kasaba ve söz konusu girişim, konuya profesyonel yönden dahil olan ya da akademik motivasyonları bulunan İzmirli çalgı yapım çevresi için incelenmeyi ve paylaşılması hak edecek öneme sahiptir. Cremona

örneğini uzun ve detaylı şekilde ele almak ya da bir tez çalışmasının gerektirdiği kuramsal çerçeve ile anlatmak, bu yazının niyet ve sınırlarını aşıyor. Ancak etnomüzikolojik bir çalışmada elde edilen bilimsel veriyi pratik şekilde kullanmayı öneren bu makalenin ihtiyaçları doğrultusunda, mesleki aktivitenin devamlılığı açısından Cremona örneğinin kısaca da olsa tekrar özetlenmesi gerekiyor.

Mesleki Aktivitenin Devamlılığı Açısından Cremona

Bilindiği gibi ünlü keman yapımcısı Stradivari Usta'nın yaşadığı dönem, Cremona'da keman yapımcılığının gerek sanatsal gerekse ekonomik açıdan doygunluğa ulaştığı ve altın çağını yaşadığı bir dönemdi. Ne var ki aslında adı geçen usta ve ardından gelen diğer keman yapımcılarıyla birlikte bu doygunluk, yerini hızlı bir gerilemeye bırakması ve kasabanın ekonomik ve meslek kültürü bakımından merkezi önemini çok önemli ölçüde kaybetmesiyle devam edecekti (Kolneder, 2003: 143).

Bugün bu durumun ortaya çıkış sebepleri arasında kemanın Avrupa'da giderek daha yaygın bir çalgı haline gelmesi ve ortaya çıkan çalgı ihtiyacını karşılamak üzere diğer ülkelerdeki başka önemli keman yapım merkezlerinin de ortaya çıkmış olması gösterilmektedir. Bununla birlikte araştırmacılar kasabanın kaybettiği usta ve ailelerinin ardından gelen kuşaklarca iyi şekilde örnek alınmadığını dile getirmektedirler (Zagni, 2005: 11).

Sonuç olarak kasaba, giderek mesleki açıdan önemini kaybetmiş ve 20. yüzyılın sonlarına doğru mesleklerinde pek de parlak bulunmayan bir kaç yapımcıyı barındırır hale gelmiştir. Bu gün konu ile ilgili literatüre baktığımızda kasabanın ustalarının faaliyetlerindeki canlılığın ya da en azından faal durumdaki usta sayısının 1640 ve 1750 yılları arasında yükseliş gösterdiği görülmektedir (Zagni: 101). Bununla birlikte bu bilgi, mesleki aktivitenin zayıflamaya başladığı dönem hakkında da fikir vermektedir. Peki bundan sonra ne olmuştur?

20. yüzyılın başlarında kasabada faşist yönetimin lideri Benito Mussolini'nin sağ kolu durumunda bulunan Roberto Farinacci ve Milano'lu Novecento Italiani isimli bir grup tarafından İtalyan kültürünün önemli bir parçası olarak görülen keman yapımcılığının yeniden canlandırılması girişiminin üstlenildiği görülmektedir (Nicolini, 1978: 19). Elbette bu girişimler bir kırılma noktasının varlığına işaret etmektedirler. Kaynaklara ve kasabanın meslek tarihini konu alan yazılara bakıldığında, bu süreçte çekirdek kadro ile birlikte çeşitli dergilerin editörlerinin düzenli olarak çıkardığı yazıların, kasabanın yarışma, sergi ve festival gibi etkinlikleri kapsayan kampanyalarının, yeniden uyanış amacına hizmet eden önemli faaliyetler olduğu anlaşılmaktadır. Sonuç olarak bu girişimin 1932 yılında Scuola Internazionale di Liuteria Antonio Stradivari Cremona'nın (Cremona Uluslararası Antonio Stradivari Lutiyelik Okulu) açılışına kadar devam etmektedir (Nicolini, 1978: 25).

Ne var ki okulun ilk yılları öğrenci bulma açısından pek de "parlak" geçmeyecektir. Dahası öğretici bile bulmak zor olmuştur. Örneğin bu gün birçok usta yapımcının hocası olarak anılan Gio Batta Morassi aslen Udine'lidir ve daha sonra keman yapım geleneğini kendinden sonraki kuşaklara aktarabilmesi için diğer birçok usta gibi o da kasabaya davet edilecektir. Bu gibi sorunların yanında kasabaya ait bir keman yapım geleneğinden söz etmek için de örnek çalgılara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sorunu aşmak için bir kampanyanın başlatıldığını ve bu gün Cremonese

(Cremonalı) olarak adlandırılan çalgının, geniş çaplı bir katılım ve bağış kampanyası aracılığıyla satın alınarak belediye binasında oluşturulan müzenin ilk çalgısı olduğu da kaynaklardan öğrenilmektedir (Nicolini, 1978: 53). Ne var ki okulun açılması, ilköğretim kadrosu ve sonrasındaki süreçle birlikte kurum, eğitim sistemini oturtmuş ve zamanla çeşitli sıkıntıların üstesinden gelinmiştir.

İtalyan Lutiyeler Birliği A.L.I.

Cremona örneğindeki ikinci kırılma noktası, 80’li ve 90’lı yıllarda gerçekleşmektedir. Bu noktada söz konusu süreçte iki ayrı mesleki örgütlenmenin ortaya çıkmış olduğu görülür. Söz konusu meslek örgütlerinden biri olarak A.L.I. (Associazione Liuteria Italiana - İtalyan Lütiyeler Birliği), 1980 Yılında kurulmuştur. 2009 yılında, birliğin 30. kuruluş yıldönümünde yer verilen sunum yazısında Gio Batta Morassi, derneğin kuruluş amaçlarından şu şekilde söz etmektedir;

- Yaylı çalgılar yapım aktiviteleri yapmak.
- Yapılan aktiviteleri desteklemek.
- Yabancı enstitülerle iletişim kurarak bilgi ve tecrübe alışverişinde bulunmak.
- Yaylı çalgılar yapım onarım mesleğinin kültürel yönleri ile birlikte tanıtımını yaparak geçmişten gelen soylu İtalyan keman yapım geleneğini yaşatmak, korumak ve güçlendirmek.

Profesyonel yaylı çalgı ve arşe yapımcıları grubunda yer alan tüm üyelerinin isim ve adreslerinin de listelendiği bir başka bölümde ise birliğin genel amaçları tekrar özetlenmektedir;

“Resmi amaçları gereği İtalyan yaylı çalgıları birliği (A.L.I.), ister yaylı çalgı yapımcısı, ister müzik aleti araştırmacısı olsun, bu işe hevesli biri amatör ya da müzisyen, tüm vatandaşlara açık bir “kültürel” kuruluş olarak tanımlanmaktadır. Kuruluşun temel amacı sergi, çalışma, konferans ve araştırma yapma yoluyla yaylı çalgı yapım sanatı bilgisini tanıtmaktır; ticari tanıtım, birliğin amaçları arasında yer almaz. Onu oluşturan öğelerin heterojen doğasını göz önünde bulunduracak olursak, çeşitli ihtiyaçları karşılamak amacıyla ‘grup’ olarak nitelendirilen özel birimler oluşturmak yararlı gibi gözükmiştir”.

Üyeliğe ilişkin koşul ve görevler ise şu şekilde sıralanmaktadır;

- Çalgılarda yapılacak olan bakım, onarım ve çeşitli işlemler karşılığında alınacak ücretler için bir fiyat listesi hazırlama.
- Ticari niteliğe sahip sergiler düzenlemek ve bu sergilerde yer alma.
- Konuyla ilgili sorunları ele alma ve tartışma.
- A.L.I tarafından ya da istek üzerine ulusal ya da uluslar arası diğer yarışma organizasyonlarında jüri olabilecek uzmanları aday gösterme.
- Talep eden kişileri beceri ve uzmanlığından faydalandırma.
- Konuyla ilgili tartışmalarda seçimlerde ya da sorunlar söz konusu olduğunda kamu kurum ve kuruluşlarında görev alma.
- A.L.I fonlarından bağımsız bir şekilde ekonomik anlamda kendi kendine yetebilme.

Bununla birlikte birliğin on beş maddelik bir “alt kurallar listesi” bulunmaktadır;

- A.L.I. 'Profesyonel yaylı çalgılar ve arşe yapımcıları grubu' kanununun 17. maddesi ile uyumlu olarak profesyonel aktiviteleri ile bağlantılı belirli inisiyatifleri gerçekleştirmek amacıyla oluşturulmuştur.
- Yaylı çalgı yapımcılığı, arşe yapımcılığı ya da onarımcılığı meslekleri ile işğal eden herkes yaş ya da cinsiyet gözetilmeksizin kayıt yaptırabilirler. Başyuru sırasında adayın yapması gerekenler:
 - a) *Gerekli tüm bilgilerle birlikte formu doldurması.*
 - b) *Yetkili merci tarafından mesleğini onaylar bir belge edinmesi (ticaret odası ya da zanaatkarlar birliği ve bunun gibi bir kuruluş kaydı.)*
 - c) *Grup yönetim komitesi tarafından incelenmek üzere kişisel bir rapor sunması.*
 - d) *A.L.I. üyesi olması ve üyelik ücretlerini zamanında ödemesi.*
 - e) *Emeklilik çağına gelmiş ve beş yılını doldurmuş üyeler ilgili kanunlara sıkı sıkıya uymak koşuluyla grupta kalabilirler.*
- Grup, üyeleri, A.L.I. ya da diğer özel kaynaklar tarafından yapılan katkılar ile finanse edilmektedir. Gelecek yılın üyelik ücreti üyeler gene I. kurulu tarafından belirlenir ve her sene tüm üyeler tarafından 31 ocak tarihine kadar ödenmek zorundadır. Grup üyeliği ardi ardına iki yıl bağlayıcılık teşkil eder.
- Grubun çalışma bileşenleri aşağıdaki gibidir.
 - a) *Üyeler toplantısı.*
 - b) *Altı üyeden oluşan yönetim komitesi.*
 - c) *Yönetim komitesi başkanı.*
- Kurul yılda en az bir kere olmak üzere başkanın yürütülen aktiviteler hakkındaki raporunu almak ve yeni amaçlar belirlemek, ayrıca üç senelik dönem bitmişse yönetim kurulu üyeliği için yeni adayları belirlemek üzere toplanır: Kurul başkanı toplantıyı yönetir onun yokluğu durumunda başkan yardımcısı görevi devralır. Başkan toplantı sekreterini aday gösterir. Yıllık üyelik ücretini ödeyen her üye toplantıda oy verme hakkına sahiptir.
- Grup Muhasebe işleri ayrı bir hesap şeklinde A.L.I. yönetici sekreteri tarafından görülür.
- Yönetim kurulu üç yıllık sürelerde görev yapar. Herhangi bir sebeple kurul üyelerinden birinin yokluğu durumunda yönetim kurulu yeni bir üye tayin eder. Bu üye bir önceki seçimde seçilmemiş üyeler arasında en çok oyu alan kişidir. Onun kabul etmemesi durumunda yine en çok oyu alan ikinci kişi aday gösterilir. Eğer atama ilk yıl içinde yapılıyorsa ilk toplantıda onaylanmalıdır. Yönetim kurulu, başkan, başkan yardımcısı ve sekreteri atamakla yükümlüdür. Gerçekleştirilecek amaçların seçimi yönetim kuruluna bırakılmıştır.
- Yönetim kurulu sergilerde ya da diğer organizasyonlarda yer alan üyelerden sigorta, ulaşım, üyelik masrafları gibi organizasyona dair bireysel aktiviteler için ücret talep edebilir. Her katılımcı için üyelik ücreti onun katılımından

kaynaklanan ekstra giderler oranında hesaplanır. Sekreter her katılımcıyı bireysel ücretler konusunda bilgilendirecektir. Ekstra üyelikle gerçekleşen aktiviteler bağlayıcı değildir her üye katılıp katılmamakta serbesttir.

- Madde 3 te belirtilen katkılar sayesinde yönetim kurulu sekreterlik ve posta giderleri, yayın ya da sergi katılımı giderleri, herhangi bir reklam ya da kültürel amaçlardan doğansponsorluk giderleri, konferans, konser giderleri ya da bu aktivitelerde görev alan misafir konuşmacılar için harcanan giderleri karşılar.
- Gruba katılım aşağıdaki durumlarda geçersiz sayılır.
 - a) *Her sene 31 Aralıkta bildirilmek üzere üyenin geri çekilmesi.*
 - b) *Mesleki aktivitenin sonlandırılması.*
 - c) *Ciddi etik nedenler ve mesleki tarafın adını lekeleyecek ya da mesleki işleyiş kanununa aykırı ciddi etik nedenler durumunda ki bu durumda yönetim kurulu ilgili tarafı dinledikten sonra yargılama ve kararı bildirme yetkisine sahiptir. Üyenin yönetim kurulu kararını kabul etmemesi durumunda A.L.I. hakem kuruluna başvurması gerekmektedir.*
 - d) *Her takvim yılı sonunda verilen üyelik aidatını ödememesi.*
- Gruptan ayrılan herhangi bir üye iki kere ayrılmamış, olmak koşuluyla tekrar kayıt için başvurabilir. Ayrılış nedenlerini bildirmemesi durumunda üyeliğin yenilenmesi için madde ikideki belgeler sunulmalıdır.
- Her üye aşağıdakileri yapmakla yükümlüdür.
 - a) *Grup yönetim komitesi ve grubun kendisi tarafından yürütülen hususlarda işbirliği yapmak.*
 - b) *Kendi üretimi içinde yarımamul ürünler kullanmamak.*
 - c) *Çalgı sahteciliği yapmamak.*
 - d) *Kötü niyetli sertifika üretmemek.*
 - e) *Kendi işletmesi dâhilinde kusursuz bir etik ve profesyonel davranış sergilemek.*
- Yönetim kurulu kurallara uymayan ya da şahsi davranış grubun ya da tek tek üyelerinin imajına gölge düşürecek şekilde olan bir üye hakkında disiplin cezası uygulama hakkına sahiptir. Yaptırımlar sözlü uyarı, yazılı uyarı, uzaklaştırma ya da ihraç etme şeklinde olabilir. Üye 10. maddenin 'c' bendinde belirtildiği gibi A.L.I hakem kuruluna başvurma hakkına sahiptir.
- Grup tarafından yapılacak basın açıklaması, poster, grafik gibi herhangi bir basılı belgede A.L.I. sembolü mutlak suretle kullanılmalıdır.
- Bu kurallara dâhil edilmemiş olan tüm durumlarda A.L.I. kanunu geçerli sayılmaktadır.

Antonio Stradivari Lutiyeler Birliği

Bu gün kasabada A.L.I ile faaliyet gösteren diğer birliğin 1996 yılında açılmış olduğunu ve Consorzio Liutai Antonio Stradivari (Antonio Stradivari Lutiyeler Birliği) olarak isimlendirildiğini görölmektedir. Birliğe ait internet sitesinde ise kuruluş amacı aşağıdaki şekilde özetlenmiştir;

“Stradivari, Amati ve Guarneri gibi büyük İtalyan ustalarının geğmişte yaşadıkları şehirde, Cremona’da, “...eski zanaatkârlık gelenegiğni sürdüren çağdaş Cremona keman yapımçılığını desteklemek ve tanıtmak”.

Bununla birlikte kasabanın eski ustalarının, tüm dünyada tanınan ve beğenilen sanatlarının günümüzdeki çalgı yapımcılar için bitmek bilmeyen bir esin kaynağı olduğu aktarılmaktadır. Bu söylemler birliğin faaliyet ve politikasını nasıl bir tarihsel zemin üzerine oturttuğunu görme açısından elbette açıklayıcı özellik taşımaktadır. Birlik tarafından Cremona çalgılarının dünyada tanınmasını sağlaması ve bir “kalite” onayı olarak kullanılması amacıyla, üye olanların kullanması için özel bir logotasarlanmış olduğu görölmektedir.

Resim 1²

Ticari bir marka olması için yaratılan bu logo, “eski” teknikleri kullanmanın ve “standartlaştırılmış” ürünlerden ayrılmanın önemli bir teminatı durumundadır. Bununla birlikte bir başka teminat, birliğin üye olan yapımcıları için hazırladığı özel sertifikalardır. Buna göre çalgıyı satın alan kişi isterse sertifikasında yer alan barkod aracılığıyla internetteki veri tabanına ulaşmakta ve çalgısının birlik arşivlerindeki kayıtlarını görebilmektedir.

¹http://www.cremonaliuteria.it/index.phtml?ld_VMenu=801&Lang2=EN, (Erişim Tarihi 02.03. 2015).

²http://www.cremonacitta.it/it/consorzio_liutai_stradivari/consorzio_liutai_antonio_stradivari_cat_60.htm, (Erişim Tarihi 03.03.2015).

Fotoğraf 1³

Birlik tarafından bu sistemin yararları; pazara şeffaflık getirmesi, garantili çalgılar aldıklarından emin olabilen “güvenli” müşteriler kazandırması, yapımcı ve çalgı bilgilerinin sorgulanmasına olanak veren bir veri tabanı oluşturulması şeklinde sıralanmaktadır.

Çalgı Yapım Fuarı ve Yaylı Çalgı Yapımcıları Yarışmaları

Ticaret odasının katılımı ve çeşitli sponsorlukların da desteğiyle adı geçen birliklerin bu gün bu meslekle uğraşanların neredeyse tümü tarafından bilinen, meslekle ilgili bazı önemli aktiviteleri düzenli olarak gerçekleştirdiği bilinmektedir. Bunlar arasında çalgı yapım fuarı ve yaylı çalgılar yapımcıları yarışması kültürel ve ticari yönleri ile önemli yer tutmaktadır. Alan çalışması boyunca söz konusu aktivitelerle ilişkili çok sayıda görsel ve işitsel material edinilmiştir. Ancak onları bu çalışma dahilinde sunmaya çalışmak imkan dışı. Ne var ki bu aktivitelerin “sektör için nasıl bir yarar sağladığı sorusu” sorabilir ve bu araştırmanın “sonuçlarından” bir çıkarsama yapılabilir.

Buna göre Mondomusica el yapımı yaylı çalgılar fuarı, çalgılarla birlikte Cremonalı değerlerin de satışa sunulduğu, kasabanın söz konusu mesleki bağlama ilişkin uluslar arası ölçekteki gücünün sınındığı ve geri dönüşünün alındığı, mesleki değerın mesruluşuna ilişkin davranışın ölçülmesinde iş gören önemli bir mekân durumundadır. Cremona’daki ikna gücü yüksek bu fuar sayesinde, kasabayla birlikte bir yandan söz konusu işin tanıtımı yapılmakta, diğer yandan da alıcı ve satıcının, çalgının değişim değeri⁴ konusunda şüpheye düşmesi engellenmiş, olmaktadır. Rekabetin ve benzerleri ile kıyaslanmanın bir vasıtası olan, beraberinde değer yargılarını da getirerek beğeni hiyerarsilerinin (Chin-Tao, 2005: 264) oluşumuna

³Pietro Rhee atölyesi, 20.08.2009, Cremona.

⁴Ayrıntı için bkz. Ümit Çalık ve Gökhan Düzü, “İktisat ve Psikoloji”, *Akademik Bakış*, Uluslararası Sosyal Bilimler E-dergisi, 2009 no:18.

katkıda bulunan keman yapımcıları yarışması ise özellikle egemen çevrenin bir parçası olmak isteyen gençler tarafından oldukça önem görmektedir. Bunun sebeplerinden biri otoriter arenada tartışılarak kararlaştırılmış olması sebebiyle bir mesruiyet ve mükemmellik damgası gibi kullanılan yarışma ve ödülünün, “marka” olmak isteyen gençler için bu olanagı yaratmasıdır. Bununla birlikte söz konusu yarışma, Cremona’da geçerliliği korunan ve paylaşılan meslek değerlerinin korunması ve yaygınlaştırılmasına, Cremona’nın dünya pazarında tanınmasına ve kasabanın konu bağlamında bir marka olarak cazip konumda tutulmasına da hizmet etmektedir. Bunun yanı sıra yaşça ve tecrübe açısından kendilerinden epey ileride olan ustalar ve bağlantıları artık çok sağlamlaşmış köklü atölyelerin yanında bir alternatif olmayı bekleyen gençlerin de tanınmasına yarayan ve “yeni isimler” üreterek pazara canlılık getiren bu organizasyon, Cremona adının da finalistlerle birlikte anılması ile kasabanın keman yapımcılığın ailişkin merkezi konumunun güncellenmesinde de iş görmektedir (Küçükbebe, 2012: 262).

İzmir için Bir Öneri: “Modern Çalgı Yapım Teknolojisi ve Kalite” Söylemi

Bu noktada akla gelen soru şudur: “Yeniden uyandırma süreci ve bu süreçte yer verilen faaliyetler İzmirli çalgı yapımcıları çevresi için kısmen de olsa örnek olabilir mi?”

Yeniden uyanış konusunu teorik açıdan ele alma ihtiyacı duyan akademik çalışmalarda⁵ sıklıkla atıfta bulunulan bir yazar olarak Livingston, söz konusu hareketin bazı ortak özellikleri olduğundan söz etmekte ve bir model önerisinde bulunmaktadır (Livingston, 1999: 66-85). Buna göre hemen tüm yeniden uyanış hareketlerinde bulunan;

- Uyanışa ait ortak bir söylem,
- Bir uyanış ideolojisi,
- Uyanış önderleri ya da çekirdek grup olarak adlandırılan bir grup taraftar,
- Tarihsel referansın oluşturulması,
- Uyanışı üstlenen grubun içinde olduğu ya da düzenlediği faaliyetler,

Şeklindeki bir dizi ortak davranış özelliği, İzmirli çevre için bir yol haritası olabilir mi? Bu noktada bu temel soruya hemen başka sorular da eşlik ediyor. Söz konusu mesleki kültürle ilgili olarak İzmir’de uyandırılmayı bekleyen bir geçmiş var mıdır? Başka bir deyişle tarihsel referansın oluşturulması ya da bunun somut

⁵Ayrıntı için bkz. Ayhan Erol. “Türk Halk Müziği Uyanışı ‘Türkü Bar’ Örnek Olayı”, *Müzik Üzerine Düşünmek*, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2009, Frank Lambert. *Inventing Great Awakening*, Princeton University Press, 2001, Neil V. Rosenberg. *Transforming Tradition*, University of Illinois Press, Chicago, 1993, James Cecil Sharp. *English Folk-Song Some Conclusions*, Barnicott & Pearce, Atheneum Press, London, 1907, Felix Hoerburger. “Folk Dance Survey”, *International Folk Music Journal*, vol. 17, 1965. s.7-8, Felix Hoerburger. “Once Again: On the Concept of Folk Dance”, 1968, *Journal of The International Folk Music Council*, vol. 20, 1968. s.30-32, James Money. “The Ghost-Dance Religion and the Sioux Outbreak of 1890”, *Bureau of American Ethnology 14. Annual Report*, Government Printing Office, Washington, 1896. s.641-1136, Peter Narvaez. “Living Blues Journal: The Paradoxical Aesthetics of the Blues Revival”, *Transforming Tradition*, University of Illinois Press, 1993. s.231-257, Christina Niles. “The Revival of the Latvian Kokle in America.” *UCLA Selected Reports in Ethnomusicology*, 1978, vol. 3, s. 211-239, Anthony F.C. Wallace “Revitalization Movements”, *American Anthropologist*, Blackwell Publishing, 1956. 58 (2): 264–81.

örneklerinin bulunması noktasında güçlükle karşılaşılır mı? Üzerinde çalışma yapılacak ya da incelemeye alınacak kent içi başlıca mekan ya da mekanlar nerededir?

Elbette konunun bu yönüyle ele alınması gerektiği ve ciddi çalışmalara ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkıyor. Bununla birlikte İzmir’deki muhtemel hareketi “uyanış” olarak isimlendirilen davranışın teorik çerçevesine oturmak gibi bir zorunluluk içerisinde olmak da gerekmiyor. Zira hareketin, diğer örnekler de göz önünde bulundurulduğunda “uyandırma” olarak isimlendirilebilmesi için bir uyuma sürecinin yaşanmış olması gerekiyor. Ancak “tarihsel referans” noktalarının sağlanması önem taşımaktadır. Aksi halde “gelenekten” ya da İzmir’de söz konusu meslekle ilgili çevrenin varlığından söz etmek zorlaşacaktır.

Bununla birlikte İzmir’de sektörle ilgili sorunların giderilmesi ve çalgı yapım işinin ekonomik hacminin arttırılabilmesi için ikinci bir alternatif daha bulunmaktadır. Yani İzmir’de gerçekleştirilecek örgütlenme, tarihsel referansı oluşturma süreciyle birlikte kendisini farklı bir söylem üzerinden inşa etme şansına da sahiptir. Bu noktada “modern çalgı yapım eğitimi-teknolojisi” ya da “kalite söylemi”, elbette bu söylemi destekleyecek düzenin sağlanması ve önlemlerin alınmasıyla birlikte ikinci bir yol olarak seçilebilir. Başka bir deyişle İzmirli çalgı yapımcılar çalgılarının her zaman en üst seviyede kaliteye sahip olduğunun “güvencesini” verebilirler.

Sonuç

Sonuç olarak yirminci yüzyıl başında gerçekleştirildiği görülen yeniden canlandırma ve kültürel inşa süreçleri ile seksenli yıllar İtalya’sının sosyal ekonomik ve politik koşullarında atıldığı görülen diğer adımların, Cremonalı keman yapımcıları açısından mesleğe mensup kişilerin örgütlenmesi, söylemsel zeminin oluşması, kaliteli üretimin teşvik edilmesi ve değer görmesi, ürünlerin pazarlanması ve hammadde temini, kasabanın mesleki bağlamda dünyaya tanıtılması gibi önemli yararları olduğu görülmektedir. Meslekle ilgili tarihsel özellikler açısından Cremona ve İzmir kentleri arasında önemli farklar olduğunu tartışmaya gerek duymayacak olsak da İzmirli çalgı yapımcıları ve konuyla ilgili çevre için mesleki açıdan örgütlenme, sorunlara çözüm arama, kendi söylemini oluşturma ve tanıtım konularında adı geçen kasabayı geçirdiği evrelerle birlikte ele almak, tartışmak ve anlamış olmak katkı sağlayacaktır. Buna göre yapımcıların kayıtlı olacakları mesleki birliğin kurulması ile birlikte düzenli şekilde gerçekleştirilecek fuar ve çalgı yapımcıları yarışmasının olasılıkla yararları;

- Meslekle ilgili kültürel konumlanmanın sağlanması,
- Söz konusu konumlanmanın kent insanı tarafından tanınması ve paylaşılması,
- Fuar ve yarışma süresince düzenli olarak gerçekleştirilen sergi, konser, panel ve çalıştay gibi etkinlikler aracılığıyla akademik ve sanatsal bilgi ve tecrübeye ilişkin paylaşımların yanı sıra kültürel ve mesleki bağlamın halka hatırlatılarak toplumsal hafızaya yerleşmesi,
- Beğeni hiyerarşilerinin oluşturulması,
- Adil rekabet ortamının doğması sebebiyle kalite ve onunla ilişkili bilincin artması,

- Başarı ve çalışkanlığın değer bulması,
 - Üretilenin alıcı ile buluşması,
 - Üreticinin hammadde ve ihtiyaç duyduğu teknolojik ekipman ile buluşması,
 - Meslekle ilgili yeni çalışma, teknik ve buluşların sonuçlarının paylaşımı,
 - Aidiyet bilincinin oluşturulması ile gençler arasında mesleğe ve mesleğin geleceğine güven duyma,
 - Yeni girişimlere yönelmek için teşvik edici olma,
 - Doğru fiyatlandırma, doğru çalgı ve doğru müşteri zincirini oluşturma,
 - Ürünlerin değişim değerinin meşrulaşması,
 - Meslek değerlerinin ve üretime ilişkin etik unsurların meşruiyet zeminine kavuşması,
- Şeklinde olacaktır.

Kaynakça

- ASSOCIAZIONE Liutaria Italiana (2009). Gruppo Liutai e Archettai Professionisti, Cremona.
- EROL, Ayhan (2009). "Türk Halk Müziği Uyanışı 'Türkü Bar' Örnek Olayı", *Müzik Üzerine Düşünmek*, İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- HOERBURGER, Felix(1965). "Folk Dance Survey", *International Folk Music Journal*, Vol. 17, ss.7-8.
- HOERBURGER, Felix (1968). "Once Again: On the Concept of Folk Dance", *Journal of The International Folk Music Council*, Vol. 20, ss.30-32.
- KOLNEDER, Walter (2003). *The Amadeus Book of the Violin*, New Jersey: Amadeus Press.
- KÜÇÜKEBE, Murat (2012). *Geçmişin Yeniden İnşası: Günümüz Cremona Keman Yapımcılığında Otantisite ve Mesleki Örgütlenme*, İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi.
- LAMBERT, Frank (2001). *Inventing Great Awakening*, Princeton University Press.
- LIVINGSTON, Tamara (1999). "Music Revivals: Towards a General Theory", *Ethnomusicology*, Vol. 43, no.1, ss. 66-85.
- MONEY, James (1896). "The Ghost-Dance Religion and the Sioux Outbreak of 1890", *Bureau of American Ethnology 14. Annual Report*, Washington: Government Printing Office, ss.641-1136.
- NARVAEZ, Peter (1993). "Living Blues Journal: The Paradoxical Aesthetics of the Blues Revival", *Transforming Tradition*, University of Illinois Press, ss.231-257.
- NICOLINI, Gualtiero (1978). *The International School of Cremona Two Score Years of Violin Making*, (çev. Helen Palmer, Edizioni Stradivari) Cremona.
- NİLES, Chirstina (1978). "The Revival of the Latvian Kokle in America." *UCLA Selected Reports in Ethnomusicology*, Vol. 3, ss. 211-239.
- ROSENBERG V, Neil (1993). *Transforming Tradition*, Chicago: University of Illinois Press.
- SHARP, James Cecil (1907). *English Folk-Song Some Conclusions*, London: Barnicott&Pearce, Atheneum Pres.
- WALLACE, F.C. Anthony (1956). "Revitalization Movements", *American Anthropologist*, Blackwell Publishing, 58 (2), ss. 264-281.
- ZAGNI, Filippo (2005). *Guide To Violin Making in Cremona*, "Notes On The History Of Violin Making in Cremona", Cremona books, Cremona.

İnternet Kaynakları

- http://www.cremonaliutaria.it/index.phtml?Id_VMMenu=801&Lang2=EN,
- http://www.cremonacitta.it/consorzio_liutai_stradivari/consorzio_liutai_antonio_stradivari_cat_60.htm